

MANIFEST

VAN
ERKENNING
NAAR
IMPACT

*samen bouwen aan gelijkwaardige
partnerschappen*

I HAVE A GREEN

***De droom dat op een dag alle groene,
duurzame bewonersinitiatieven in de
gemeente Groningen samen optrekken
is werkelijkheid geworden.***

MANIFEST

De energietransitie vraagt om een daadkrachtige en collectieve aanpak. Met de motie over energiegemeenschappen en de introductie van de nieuwe gereedschapskist zijn in de gemeente Groningen belangrijke stappen gezet om lokale energiecoöperaties en -initiatieven te ondersteunen. Deze ontwikkelingen onderstrepen het belang van meer samenwerking en een gezamenlijke strategie.

Om onze impact te vergroten, versnellen en opschalen, leggen wij als energiecoöperaties en energie-initiatieven onze samenwerking formeel vast. Dit betekent dat wij:

- **Met één stem spreken** om invloedrijker te zijn in beleidsvorming en besluitvorming.
- **De energietransitie versnellen** door kennis, middelen en initiatieven te bundelen.
- **Schaalbare aanpakken ontwikkelen** die reproduceerbaar en breed toepasbaar zijn.
- **Lokaal eigenaarschap versterken** en inwoners actief betrekken bij een duurzame energievoorziening.

Met deze gezamenlijke inzet dragen wij bij aan een toekomstbestendige, eerlijke en gedragen energietransitie in Groningen.

Wij, energiecoöperaties en duurzame bewonersinitiatieven in de gemeente Groningen, bundelen onze krachten om samen te werken aan een eerlijke, inclusieve en duurzame energietoekomst voor onze achterban, de inwoners van de gemeente Groningen. Om te borgen dat we uit deze samenwerking maximaal rendement halen, leggen we in dit manifest vast hoe we met elkaar willen samenwerken en maken we hierover afspraken met elkaar.

ONZE GEZAMENLIJKE VISIE

Wij, energiecoöperaties en duurzame bewonersinitiatieven in de gemeente Groningen, hebben de overtuiging dat de energietransitie een collectieve opgave is die gedragen moet worden door bewoners, ondersteund door coöperaties en andere bewonersinitiatieven en mogelijk gemaakt door de gemeente. Alleen door samenwerking kunnen we de ambitie van een CO₂-neutraal Groningen in 2035 en tot ver achter die horizon realiseren.

Door verschillende belanghebbenden op een participatieve manier te betrekken, streven wij voordelen na voor alle Groningers. We vervullen een brugfunctie tussen gemeente en bewoners omdat we bewoners kunnen mobiliseren. We delen lokale kennis en expertise en dragen daarnaast bij aan andere lokale behoeften, bijvoorbeeld duurzame mobiliteit, oplossingen voor netcongestie, besparing van energie en vergroening.

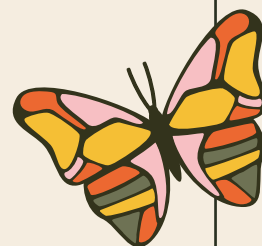
“Alleen door samenwerking kunnen we de ambitie van een CO₂-neutraal Groningen in 2035 en tot ver achter die horizon realiseren.”

ONZE COÖPERATIEVE WAARDEN

Het coöperatieve model biedt meerwaarde ten opzichte van commerciële of publieke aanpakken in de energietransitie. Dit gaat verder dan alleen het lokaal opwekken van duurzame energie; het draait om lokale betrokkenheid, democratische zeggenschap en maatschappelijke impact. Vanuit deze waarden werken wij als duurzame bewonersinitiatieven samen en zetten we elkaars kennis en kunde zoveel mogelijk in. Daarmee borgen we dat we de (draag)kracht van onze eigen bewoners versterken.

ONZE GEZAMENLIJKE INZET

Wij zetten ons als energiecoöperaties en duurzame bewonersinitiatieven in voor:

- 1. Onderlinge samenwerking:**
door kennis, ervaring en middelen te delen, versterken we onze impact.
- 2. Een inclusieve energie- en warmtetransitie:**
we streven naar oplossingen die alle bewoners bereiken - huurders en woningeigenaren - waarbij financieel of anderszins kwetsbare groepen in het bijzonder aandacht verdienen.
- 3. Lokale en duurzame oplossingen:**
van buurtwarmtenetten tot collectieve zonne-energieprojecten, altijd met de gemeenschap als uitgangspunt.

ONZE BELOFTES

Aan onze achterban van inwoners van Groningen

Wij beloven als ondertekenaars van dit document onze kennis en inzet beschikbaar te stellen voor een energietransitie die rechtvaardig en effectief is. Samen met de gemeente, maar ook zelfstandig of met andere coöperaties en energie-initiatieven bouwen we aan een duurzaam Groningen voor iedereen. Wij benadrukken dat wij onze onafhankelijke rol en autonomie ten opzichte van de gemeente Groningen behouden.

Aan de gemeente Groningen

Wij streven naar maximale synergie tussen de ambities van de gemeente Groningen en de leden van de Regiotafel in de Groningse energie- en warmtetransitie. Wij borgen en delen de kennis van onze achterban en ontwikkelen projecten en diensten om zoveel mogelijk Groningers te betrekken in de Groningse energietransitie.

Aan onszelf en elkaar

Wij zetten ons als energiecoöperaties en duurzame bewonersinitiatieven in de gemeente Groningen in om naar draagkracht en vermogen te investeren in ons gezamenlijke netwerk. Wij bereiken dit door een gedeelde visie te omarmen en waar mogelijk met één stem naar buiten te treden en door onze kennis te delen, actief deel te nemen aan de Regiotafel, samen projecten te ontwikkelen, waar mogelijk financiële middelen of tijd in te zetten of bijvoorbeeld onze locatie beschikbaar te stellen voor bijeenkomsten.

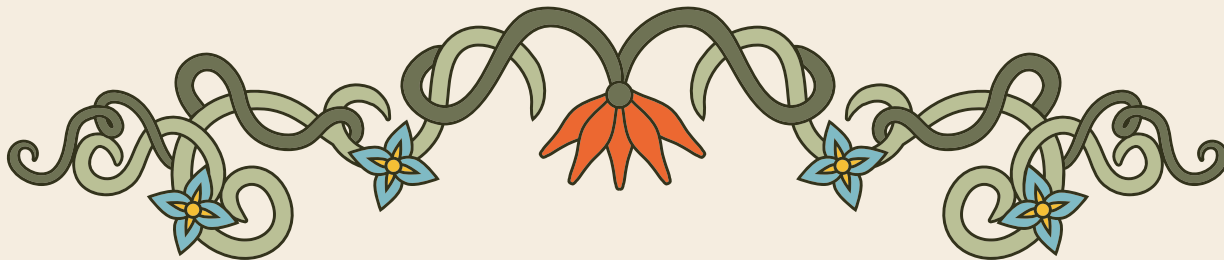

SAMEN VOORUIT

Als energiecoöperaties en duurzame bewonersinitiatieven in de gemeente Groningen:

- Ontwikkelen we lokaal kennis en delen deze met elkaar.
- Benutten we onze onderscheidende coöperatieve toegevoegde waarde maximaal doordat we als partners in dit manifest zoveel mogelijk projecten samen ontwikkelen.
- Betrekken we elkaar waar mogelijk bij de uitvoering van lokale projecten vergroten we de betrokkenheid en zeggenschap van bewoners door onze kennis en ervaringen ook te delen met de gemeente Groningen.

Vanuit drie pijlers — **Versnellen, Verbinden en Veranderen** — werken we als één beweging aan een lokale energietransitie die duurzaam, rechtvaardig en effectief is. De Regiotafel en de samenwerking zoals vastgelegd in dit Manifest zijn gepositioneerd in de pijler ‘Verbinden’, maar dragen ook nadrukkelijk bij aan de pijlers ‘Versnellen’ en ‘Veranderen’.

VERSNELLEN

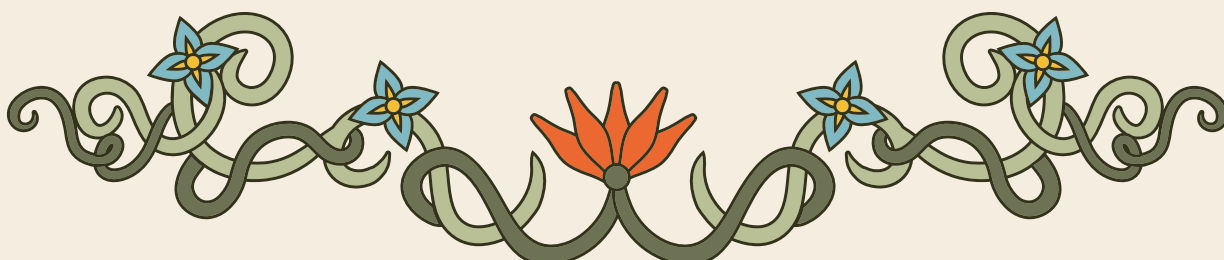
Wij, energiecoöperaties en duurzame bewonersinitiatieven in de gemeente Groningen, zetten in op het realiseren van concrete resultaten die bijdragen aan een CO₂-neutrale, groene en leefbare gemeente. Door collectieve acties te organiseren en bewoners te ondersteunen, zorgen we samen dat verduurzaming bereikbaar wordt voor iedereen. We willen dit samen met en als gelijkwaardige partner van de gemeente Groningen doen.

VERBINDEN

De energietransitie is een collectieve opgave die samenwerking vereist. Wij bundelen de krachten van coöperaties, bewonersinitiatieven, de gemeente en andere lokale partners. Door kennis te delen, partnerschappen te smeden en inwoners actief te betrekken, zorgen we dat de energietransitie breed wordt gedragen en iedereen mee kan doen.

VERANDEREN

Wij streven naar een fundamentele systeemverandering. Dit betekent dat we werken aan nieuwe structuren waarin bewoners meer zeggenschap hebben over hun energievoorziening. We pleiten voor het concept van energie delen, de totstandkoming van energiegemeenschappen, uitgaande van het opgroeirecht van lokaal initiatief en zoals ondersteund door Europees en Nederlands recht. Samen bouwen we aan een eerlijk en duurzaam energiemodel, waarin de opbrengsten lokaal blijven en de gemeenschap centraal staat.

COÖPERATIEVE STRUCTUUR

De Regiotafel ligt ten grondslag aan en staat ten dienste van de uitvoering van dit manifest. Het overleg en afstemming tussen energie-initiatieven krijgt vorm in de Regiotafel. Dit overleg fungeert tevens als informatiekanaal van en naar de gemeente Groningen.

De agenda van de Regiotafel komt tot stand in overleg met de bij de Regiotafel aangesloten initiatieven. De partijen die de Regiotafel financieren, bijvoorbeeld het Programma EnergieParticipatie (PEP) en de gemeente Groningen, kunnen suggesties doen voor agendapunten voor de Regiotafel. Ook kunnen zij op verzoek van de Regiotafel bij bijeenkomsten aanschuiven.

DEELNAME AAN DE REGIOTAFEL

In deze samenwerking die gefinancierd wordt door de gemeente Groningen en het Programma EnergieParticipatie (PEP) werken we als Groningse energiecoöperaties en Groningse energie-initiatieven vanuit coöperatieve principes:

1. Vrijwillig en open lidmaatschap
2. Democratische controle door de leden*
3. Economische participatie van de leden*
4. Autonomie en onafhankelijkheid
5. Onderwijs, vorming en informatie
6. Onderlinge samenwerking
7. Zorg voor de gemeenschap

(* dit punt is alleen van toepassing op energiecoöperaties)

Onze samenwerking beperkt zich niet tot de partijen die op de datum van de totstandkoming van dit manifest ondertekenen. Nieuwe energie-initiatieven of energiecoöperaties die op een later moment willen deelnemen, dienen in ieder geval te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Zij hebben een lokaal en in het geval van coöperaties ook een democratisch karakter en zijn geworteld en ontstaan in de gemeente Groningen.
- Initiatieven houden zich primair bezig met thema's die verband houden met de lokale energietransitie, energiebesparing, energie-opwek, klimaatadaptatie, duurzaamheid of een combinatie daarvan.
- Initiatieven hebben geen winstoogmerk dan wel bestemmen hun winst in het bevorderen van de verduurzaming van de gemeente Groningen.

Aangesloten initiatieven streven ernaar om binnen de Regiotafel samen te werken. Bij het opzetten van projecten of activiteiten verkennen we of deze binnen de aangesloten coöperaties en initiatieven kunnen worden georganiseerd. Op deze manier benutten we de gezamenlijke kennis, expertise en middelen optimaal en versterken we de samenwerking.

Er zijn geen kosten verbonden aan deelname aan de Regiotafel.

AFSPRAKEN OVER DE ROL EN DIENSTVERLENING VAN GRUNNEGER POWER

De Regiotafel van de gemeente Groningen vormt het platform dat ten grondslag ligt aan en ten dienste staat van de uitvoering van dit manifest. Grunneger Power is, op verzoek van de Regiotafel, aangesteld voor de volgende taken vanwege haar professionele organisatie en bewezen uitvoeringskracht:

- Het vervullen van de rol van organisator en facilitator van de Regiotafel.
- Het organiseren van financiering van de bijeenkomsten en activiteiten van de Regiotafel.
- Het in samenspraak met de leden van de Regiotafel opstellen van de agenda.
- Het op regelmatige basis namens de in de Regiotafel verenigde initiatieven overleggen met relevante stakeholders, waaronder gebiedscoördinatoren van de gemeente, de programmaleiding Energie van de gemeente, het college van B&W, de gemeentepolitiek, de Groninger Energiekoepel (GrEK), het Programma EnergieParticipatie (PEP), Energie Samen en de Participatiecoalitie (met een specifieke rol voor de NMG). Door deze structurele afstemming zorgen we

ervoor dat de belangen en inzichten van de aangesloten initiatieven worden meegenomen in beleid en uitvoering, en dat er een sterke coöperatieve vertegenwoordiging is binnen de energietransitie van Groningen.

- Het ontwikkelen van schaalbare aanpakken die aansluiten bij de belangrijke thema's die spelen in de gemeente Groningen in afstemming met de Regiotafel en waar nodig ook in afstemming met de gemeente Groningen. Deze aanpakken komen ten dienste van alle energie-initiatieven in Groningen en kunnen zelfstandig of met ondersteuning van Grunneger Power worden uitgevoerd in het eigen dorp of in de eigen buurt.

Hierbij geldt dat de inzet van Grunneger Power afhankelijk is van beschikbare tijd en middelen uit subsidies of projectgelden.

De rol van Grunneger Power wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een bijeenkomst van de Regiotafel.

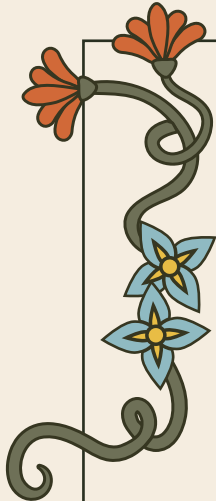
“De Regiotafel vormt het platform dat ten grondslag ligt aan en ten dienste staat van de uitvoering van dit manifest.”

*Op vrijdag 4 juli 2025 is dit manifest, in
bijzijn van de ondertekenende initiatieven,
aangeboden aan Philip Broeksma,
wethouder van de gemeente Groningen.
Een feestelijk moment dat onze
samenwerking markeert. Samen zetten we
de stap van erkenning naar impact.*

Onze droom, onze *I have a green*, is nu werkelijkheid:
een sterke samenwerking tussen alle groene, duurzame
bewonersinitiatieven in Groningen. Meer weten of met je
eigen initiatief aansluiten? Scan de QR-code.

ONDERTEKENAARS

Energieteam De Hunze / Van Starckenborgh
Oosterpoort Duurzaam
Klankbordgroep AGV De Wijert
Coöperatie Duurzaam Haren
Coöperatie Energiek Maarwold
Energie Coöperatie Zonneweide Glimmen
Duurzaam Helpman
Energieteam De Werkbeij (Beijum)
Duurzaamheidsinitiatief De Buitenhof
Bewonersinitiatief Schildersbuurt en Kostverloren
Groene Bruggenbouwers van Duurzaam West (Hoogkerk)
De Groene Korrewegwijk
Collectief Duurzaam Lageland
Lewenborg Energie
Coöperatieve Vereniging "Meerkracht" (Meerstad)
Duurzaam Glimmen
Energiecoöperatie Noorddijk
Woltersumse Energie Coöperatie
Energiecoöperatie Groenste Buurt (Noorderplantsoenbuurt)
Lokale Energie Coöperatie Oosterpoort Duurzaam (LECO)
Dorpscoöperatie Noordlaren
Duurzaam Onnen
Duurzaam Oosterpark
Paddepoel Energiek
Duurzaamheidswerkgroep Piccardthofplas
Energie Coöperatie Ten Boer
Coöperatie EcoThesinge
Energiecoöperatie Grunneger Power

Medestanders

Gemeente Groningen
Programma Energieparticipatie
Groninger Energiekoepel
Energie Samen

